

Pfv.IV.21.916/2012/6.szám

A Kúria a dr. Kiss Miklós Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kiss Miklós) által képviselt felperesnek a dr. Perecz Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen névviseléstől eltiltás iránt Pest megyei Bíróságon 2.G.40.095/2011. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.549/2011/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva, mellőzi az alperes eltiltását a „...” cégnév használatától. Helyette arra kötelezi, hogy Hajdú-Bihar megyében a cégneve alatt a felperes tevékenységi körébe tartozó tevékenységgel hagyjon fel.

Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A peres felek a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeiket maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás:

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperesi betéti társaságot az illetékes cégbíróság 1991. február 6-án jegyezte be a cégjegyzékbe. A felperes megalakulásától kezdve vendéglátással, alapvetően munkahelyi étkeztetéssel foglalkozik. Megrendeléseinek többségét a kiszállítás teszi ki, főként

Debrecenben és környékén. A felperes domain neve: ..., és 2005. január 24. óta üzemeltet internetes honlapot. A felperes cégneve, valamint elérhetősége megtalálható volt a cég gépjárművein. Étlapjának ábrás logójában szintén szerepelt a „...” felirat. A felperes sportrendezvényeken, illetve a megyei újságban, a .. hirdette tevékenységét.

Az alperesi társaságot az illetékes cégbíróság 2001. július 11-én jegyezte be a cégjegyzékbe „...” néven, dunakeszi székhellyel. Az alperes cégneve 2009. szeptember 14-től „...” elnevezésre változott. Az alperes központi konyhája Dunakeszin található, a nagyvárosokban, így Debrecenben is telephelyei vannak, az egész ország területén szolgáltat, egyadagos ételkihordással foglalkozik. 2009-től Debrecenben és környékén a peres felek párhuzamosan fejtettek ki hasonló tevékenységet. Az alperes internetes címe: „...”, illetve a „...” Az alperesi cég „arca” .. szakács. Elkészített reklámjában az alperessel kapcsolatban csak a „...” kifejezés hangzik el, az alperes további nevére való utalás nélkül.

A peres felek közötti sikertelen egyeztetések után a felperes nyújtott be keresetet a bírósághoz 2009. augusztusában, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a cégnév használatával az alperes megsértette a felperesnek a névviseléshez való jogát. Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a „...” szó cégnévben történő használatától és kötelezze annak a ..ban való közzétételére közleményben, hogy az alperesi cég nem azonos a felperesi társasággal, és a jövőben más elnevezéssel fejtí ki tevékenységét. A kereset indokaként a felperes előadta: a mindennapi gyakorlatban az alperes kizárólag a „...” megjelölést használja tevékenysége során, ez pedig megteremti az összetéveszthetőség lehetőségét. Kifejtette: amióta a felperes Debrecenben és környékén is kifejtí a tevékenységét, a fogyasztók a társaságokat rendszeresen össze is tévesztik. A felperesi társaság ott jóval régebben fejtí ki tevékenységét, mint az alperes, a céget ezzel a névvel vezette be. A felperes előadta azt is: Debrecenben és környékén a .. névvel vált ismertté a felperesi családi vállalkozás, az alperes összetéveszthető cégneve akadályozza a felperes esetleges terjeszkedését, illetve a cég esetleges értékesítését.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Az alperes vitatta a cégnevek összetéveszthetőségét. Álláspontja szerint mind a bejegyzéskor, mind az azt követő időben kellően megkülönböztethető a cégneve a felperes cégnevétől, és megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek. Külön hangsúlyozta: a peres felek tevékenységének földrajzi területi azonossága Debrecen és vonzáskörzetre vonatkozásában állt fenn. Az alperes kifejtette: nem a cégneveknek van meghatározó jelentősége, a lényeg a kereskedelmi név, ami a szolgáltatást megjelöli és ennek körében az alperest a „...” szóra,

illetve összetételre védjegyoltalom illeti meg, ami kizárja az alperesi névhasználat jogellenességét.

A Pest megyei Bíróság 2010. június 15-én kelt 9.G.40.166/2009/11. számú elsőfokú ítéletében eltiltotta az alperest a bejegyzett cégnevétől eltérő „...” rövid név használatától azzal, hogy minden esetben a bejegyzett rövidített nevét köteles feltüntetni. Ezen ítélet ellen mindkét fél fellebbezést nyújtott be. A Fővárosi Ítéltábla 2011. január 27-én kelt 8.Pf.21.281/2010/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozathozatalára utasította.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárást követően ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes névviseléshez való jogát, eltiltotta a további jogsértéstől, a „...” név viselésétől. Kötelezte az alperest, hogy a .. elnevezésű sajtótermékben 30 napon belül az alábbi közleményt tegye közzé: „A Dunakeszi székhelyű, 2009. szeptember 14. napjától a .. nevet viselő gazdasági társaság nem azonos a debreceni székhelyű 1991. február 6. napjától a .. nevet viselő gazdasági társasággal, és a jövőben a ... más néven fejti ki tevékenységét.” Az elsőfokú ítélet az indokolásában kifejtette: a névviselés joga azt jelenti, hogy a jogszabály védi a már felvett nevet, egyben jogellenesnek tartja a jogosulatlan névhasználatot, valamint meghatározott esetekben az olyan név használatát is, amely más névvel összetéveszthető. A jogszerű névviseléssel szemben támasztott alapvető követelmény a nem természetes személlyel szemben is az, hogy más nevét vagy máshoz hasonló nevet jogtalanul ne használjon, a hasonló működési körben és azonos területen tevékenykedő, korábban nyilvántartásba vett szervezetek nevétől a neve különbözzék. Az azonos helyet földrajzi helyként kell értelmezni, a működés területének azonosságát, különbözőségét nem a cég székhelyének vagy telephelyének az elhelyezkedése határozza meg; a működési kör fogalma pedig nem azonos a bejegyzett működési körrel. Az elsőfokú bíróság megállapította: mindkét cég működési területe kiterjed Debrecenre, a felperes cégjegyzékbe történő bejegyzése megelőzte az alperes cégbejegyzését. A mindkét cégnévben szereplő „...” fantázianév megegyezik, ebből következően a két gazdálkodó szervezet összetéveszthető, megkülönböztetésükre az elnevezések többi eleme nem alkalmas. Az indokolás kifejtette azt is, hogy önmagában az alperes cégnevének bejegyzése nem zárja ki, hogy más névviselési jogát sértse. Az a tény, hogy a felperes jelenleg Debrecenben és környékén működik, nem jelenti azt, hogy később a tevékenységét ne terjeszthetné ki más földrajzi területre. Az alperes védjeggyel kapcsolatos érvelése kapcsán az elsőfokú ítélet kifejtette: a védjegy jogosultság független attól, hogy a kérelmező milyen névhasználatra jogosult.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet kifejtette: a Ptk. 77. § (3)-(4) bekezdése alapján megállapítható: a jogi személy nevének különböznie kell a korábban nyilvántartásba vett jogi személyek nevéétől és ez csak úgy értelmezhető, hogy ennek a különbözőségnek olyan fokúnak kell lennie, hogy az valóban alkalmas legyen a jogi személyek megkülönböztetésére. E célkitűzés megvalósulásához nyilvánvalóan nem elegendő a különbözőség olyan kis foka, amely az átlagos fogyasztó közönséges figyelme mellett az összetévesztés lehetőségét nem zárja ki. Ezt támasztja alá a cégtörvény vonatkozó rendelkezése is. Ehhez képest megállapítható volt, hogy mindkét cég nevében a vezérszó a „...” fantázianév a domináns elem, amelynek azonossága miatt a két gazdálkodó szervezet összetéveszthető, megkülönböztetésükre az elnevezések többi eleme nem alkalmas. A jogerős ítélet kifejtette: az elsőfokú bíróság az ítéletében helytállóan állapította meg, hogy a peres felek működési köre, illetve valóságosan gyakorolt tevékenysége hasonló. Nincs relevanciája annak, hogy a felperes az ételkihordáson túl más típusú vendéglátással is foglalkozott, mert a jogszabály nem követeli meg a működési kör teljes azonosságát, és mindkét cég foglalkozik ételkihordással. A peres felek egyezően adták elő, hogy a felperes a tevékenységét 2011. szeptemberétől kezdődően szünetelteti. A jogerős ítélet szerint ennek a ténynek nincs a döntésre kiható hatása, mert a felperes a keresetét fenntartotta, jelenleg is a cégjegyzékben szereplő bejegyzett cég, s az interneten közzétett közlemények értelmében működtetésének szüneteltetését a jelen perre tekintettel határozta el. A jogerős ítélet szerint nem áll rendelkezésre elegendő adat annak megállapításához, hogy a felperes véglegesen beszüntette a tevékenységét, és ezért ne illethetné meg a névviselési jogának megsértése miatti jogvédelem.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan pedig a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását. Az alperes a kérelmében előadta: az azonos működési terület legfeljebb Debrecenben és környékén állapítható meg. Ehhez képest a jogerős ítélet általánosságban az egész országra kiterjedően eltiltotta az alperest a „...” elnevezés használatától. Az alperes előadta, közel ezer településen végez az egész országra kiterjedően szolgáltatást, ehhez képest az országos eltiltás súlyosan jogsértő. Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet az erre vonatkozó fellebbezési kérelmet érdemében nem bírálata el, amely szerint az ítélet alkalmas lenne egy országos szolgáltató indokolatlan kizűrésére. Az alperes utalt arra is: ténylegesen a felperesi cég nem működik, így nem állapítható meg, hogy az alperessel azonos területen „tevékenykedne”. Nem tartotta elfogadhatónak a jogerős ítélet azon megállapítását, hogy nincs elegendő adat arra, hogy a felperes

ténylegesen beszüntette volna tevékenységét, álláspontja szerint ezt a tényállási elemet akár bizonyítás útján is tisztázni kellett volna a másodfokú bíróságnak. Az alperes álláspontja szerint a felperesi tevékenység felfüggesztése jogilag nem értelmezhető a tevékenység kifejtése vonatkozásában, azaz egy cég vagy működik, vagy sem.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Előadta: az alperes gyakorlatilag mérlegelést támad, amire nincs lehetősége. Tevékenységének kifejtése tekintetében előadta, hogy ebben a kereset benyújtásának időpontja az irányadó, illetve a felperes cégjogi státusza, amely változatlan. Az „azonos terület” megítélése szempontjából előadta, hogy ez a korábban bejegyzett cég szempontjából vizsgálandó kérdés, és Debrecen és környéke tekintetében az azonos területen való tevékenykedés kétséget kizáróan megvalósul.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei, az abban megjelölt jogszabálysértés korlátai között vizsgálta felül.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A (2) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve, ha a védelem – jellegénél fogva – csak a magán személyeket illetheti meg. A felperesi társaság önálló jogi személyiséggel nem rendelkezik ugyan, de a következetes bírói gyakorlat ettől függetlenül személyhez fűződő jogait védelem alá helyezi. A Ptk. 77. § (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a névviseléshez. A (3) bekezdés értelmében a jogi személy nevének különböznie kell azoknak a korábban nyilvántartásba vett jogi személyeknek a nevétől, amelyek hasonló működési körben és azonos területen tevékenykednek. A (4) bekezdés szerint a névviselési jog védelmét jelenti különösen, ha valaki jogtalanul más nevét használja vagy jogtalanul máséhoz hasonló nevet használ.

Mindezen szabályok figyelembevételével az eljáró bíróságok helytállóan, jogszabálysértés nélkül jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes és az alperes cégnevében a domináns elemet képező „...” vezérszó használata a későbbi bejegyzésű alperes esetében összetéveszthetőségre ad alapot. Azt is okszerű mérlegeléssel állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a peres felek hasonló működési körben (étel kiszállítása) tevékenykednek. Így az azonos területen való működés Debrecen és környéke tekintetében ténylegesen megvalósult. Mindezek alapján a

jogerős ítélet helytállóan állapította meg azt a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy az azonos vezérszó használatával a később bejegyzett alperes megsértette a felperes névviseléshez fűződő jogát. A jogsértés tényének megállapítását és az eset körülményeihez képest szükséges szankciók alkalmazását önmagában nem befolyásolja az, hogy időközben a felperes tevékenységét, igazolt módon felfüggesztette.

Tévedett a jogerős ítélet ugyanakkor abban, hogy a további jogsértéstől való eltiltás körében az alperest földrajzi korlátozás nélkül tiltotta el a „...” név viselésétől. A rendelkezésre álló adatokból a jelen esetben az volt megállapítható, hogy a felperesi gazdasági társaság tevékenysége nem terjedt túl Debrecen és közvetlen környékén. Ezzel szemben az alperes a nem vitatott előadása szerint országosan végzi a saját tevékenységét, mintegy ezer településen végez ételkiszállítást. A felperes a keresetlevél által is hangsúlyozott módon családi vállalkozás, mely tevékenységét felfüggesztette, így semmiképpen nem lehet országos hatókörű vállalkozásról beszélni. Pusztán az országos méretű tevékenység elméleti és távoli lehetősége nem teremti meg azt a helyzetet, hogy a felperes országosan az alperes vetélytársa, konkurense lenne vagy lehetne. Ilyen körülmények között a megállapított jogsértéshez képest aránytalanul súlyos szankció az alperes teljes (országos) eltiltása a „...” név használatától, hiszen az ország területének döntő többségén az alperes ténylegesen nem sérti a felperes névhasználatához fűződő jogát. A két cég között Debrecen és környéke kivételével versenyhelyzet, így összetéveszthetőség sem áll fenn. Mindezekre figyelemmel a további jogsértéstől való eltiltás, illetve a jogsértés megszüntetése körében (Ptk. 84. § (1) bekezdés b) és d) pont) a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta annyiban, hogy mellőzte az alperes eltiltását a „...” cégnév használata tekintetében, és helyette arra kötelezte, hogy Hajdú-Bihar megyében saját cégneve alatt a felperesi tevékenység körébe tartozó tevékenységgel hagyjon fel.

Az eltiltás körében hozott döntés megváltoztatása nem érinti az alperes Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontján alapuló nyilatkozattételi kötelezettségét, ezért az objektív jogkövetkezmények körébe tartozó ezen közlemény közzétételére az alperes változatlanul köteles a .. című megyei napilapban. Ezekre figyelemmel a Kúria jogsértéstől való eltiltás körében történő módosítást meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálatot előterjesztő alperes a felülvizsgálati eljárásban részlegesen lett pernyertes, ezért a bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján úgy határozott a pernyertesség-pervesztesség arányára is figyelemmel, hogy a peres felek a felülvizsgálati

eljárással a felmerült költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2013. április 17.

*Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, dr. Pataki Árpád sk. előadó
bíró, dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró*

Vné

A kiadmány hitelével:

tisztviselő